

ZÁRÓ BESZÁMOLÓ

A K112961 számú kutatáshoz

1. A 2015. évben kezdődött kutatás a munkáltatói hatalom különböző aspektusaira kiterjedő kutatást tűzött ki célul. A kutatás a jogdogmatikai elemzés mellett külön figyelmet szentelt az interdiszciplináris megközelítésnek is, a témát nem csak a jogi, hanem foglalkoztatáspolitikai, munkaerő-piaci aspektusokból is vizsgálat alá vonta.

2. A kutatás elsődleges jelentősége, hogy a munkáltató jogviszony-alakítási hatalmát komplex vizsgálat alá vonta. A kutatás különös figyelmet szentelt annak, hogy egy a munkajogi rendszernek milyen előfeltételekkel kell rendelkeznie a munkáltatói hatalom és a munkavállaló szociális védelme egyensúlyának fenntartásához. Napjaink munkajogi alap kutatásainak egyik lényeges szegmense az úgynevezett rugalmas, atipikus foglalkoztatási formák vizsgálata. A kutatás ebben a problémakörben kiemelten vizsgálta a szerződő felek szerződés szabadságának határait az atipikus foglalkoztatási helyzetek szabályozásakor, különös tekintettel a munkáltatói hatalom alakító jellegére ezekben a jogviszonyokban, a vizsgálat kiterjedt a munkaviszony (tartalmának és teljesítésének) számos elemére.

3. A foglalkoztatás rugalmassága és a szociális védelem egy rendkívül törékeny egyensúly fenntartására készíti a munkajogi jogalkotást. A kutatás komplex foglalkoztatáspolitikai és munkajogi elemzés alá vonta a munkáltató jogviszonyt alakító hatalmát, mivel a munkajogviszony tartalmának a teljesítés folyamatában történő alakítási lehetősége mind a munkáltató, mind a munkavállaló számára meghatározó, emellett foglalkoztatáspolitikai súlya sem elhanyagolható. A magyar munkajogi jogalkotás többször is megfogalmazta azt a célkitűzést, hogy a munkajogviszonyra vonatkozó szabályozás teljeskörű áttekintése oly módon történjen meg, hogy a gazdasági környezet által behatárolt érdekek és jogdogmatikai kérdések egyaránt figyelembe vételre kerüljenek. Ez a törekvés a komplex vizsgálatban öltött testet, a kutatás kiterjedt a munkáltatói hatalom kollektív munkajogi eszközökkel való korlátozására is a fent jelzett, interdiszciplináris megközelítést is alkalmazva.

4. A kutatás elsősorban a jogdogmatikai szempont vizsgálatot tűzte célul, ám törekedett arra, hogy az érintett tanszék (PTE ÁJK Munkajogi és Társadalombiztosítási Jogi Tanszék) aktivitásait

összekapcsolja a Pécsi Tudományegyetem más szervezeti egységeiben tevékenykedő kutatók tevékenységével (*ld. lent, a kutatás résztvevőinek ismertetésénél*).

5. A kutatás eredményeit legjobban a három év alatt született számos publikáció alapján lehet bemutatni ill. megítélni: az MTMT tanúsága szerint több mint 20 tanulmány és a pályázat szerinti három tanulmánykötet kifejezetten az OTKA projekthez kapcsolódóan látott napvilágot (*a publikációk felsorolásával kapcsolatosan ld. a csatolt MTMT listát*). A kutatás keretében publikált tanulmányok a kutatási szegmensek tág tartományait fedik le, megtalálhatóak közöttük a jogdogmatikai és foglalkoztatáspolitikai munkák egyaránt. A tanulmánykötetek a kutatás egyes éveiben született tanulmányokból tartalmaznak válogatásokat.

6. A kutatásban A Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar Munkajogi- és Társadalombiztosítási Jogi Tanszék munkatársai mellett a Pécsi Tudományegyetem más szervezeti egységeiben tevékenykedő, munkaügyi kutatásokkal foglalkozó munkatársak is aktívan részt vettek: Dr. Ásványi Zsófia (Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar, egyetemi adjunktus), Dr. Bankó Zoltán (Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar, egyetemi docens), Dr. Berke Gyula (Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar, egyetemi docens), Dr. Nemeskéri Zsolt (Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar, egyetemi docens), Szellő János (Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar, kutató).

7. A kutatás eredményeit a résztvevők folyamatosan hasznosították a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán folytatott képzésekben (jogász osztatlan képzésben, munkajogi szakjogász képzésben, munkajogi szakokleveles tanácsadó képzésben), illetve a más szervezeti egységekben tevékenykedő kutatók saját képzéseikben. A kutatás komplex hasznosulása a karok közötti együttműködés miatt a jövőben is folytatódik: a munkáltatói hatalom jogi természete és korlátai a munkajogtudomány számára kiemelten fontos kutatási terület, ehhez tett hozzá számos aspektusú publikációt a kutatás, melyek további együttműködést generál a jövőben is.

8. A kutatás – időközi beszámolóiban is említett – eredményeit a kutatók a fentiek tanúsága szerint folyamatosan publikálták, illetve számos konferencián osztották meg kutatási eredményeiket.

9. A kutatás pénzügyi megvalósításával kapcsolatosan hangsúlyozni kell, hogy a kutatási program az OTKA projekt keretében pályázott összeg töredékéből valósult meg a pénzügyi beszámoló tanúsága szerint (a jelentős maradványösszeg visszafizetése mellett). Ennek oka részben az, hogy az érintett tanszék munkatársai (a kutatás résztvevői) részére az MTA-PTE Összehasonlító és Európai Foglalkoztatáspolitikai és Munkajogi Kutatócsoportja forrásai időközben rendelkezésre álltak, mely forrásból számos kutatási feladat biztosítható volt a három év időtartama alatt is. Ily módon a kutatás szoros együttműködésben történt az MTA-PTE Összehasonlító és Európai Foglalkoztatáspolitikai és Munkajogi Kutatócsoporttal.